

Sygn. akt I A Ca 1414/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Prezes SA Andrzej Niedużak (spr.)
Sędziowie:	SSA Jan Gibiec SSA Walter Komorek
Protokolant:	Katarzyna Stalewska

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie
sprawy z powództwa **W. M.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 13 października 2011 r. sygn. akt I C 1522/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 135 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 października 2011 r., I ACa 982/11, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację W. M. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 31 maja 2011 r., sygn. akt I C 1500/10, którym oddalono powództwo o zapłatę kwoty 376,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5.11.2010 r. tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia Sądu Okręgowego we W. z dnia 29.09.2010 r., sygn. akt II Cz 1261/10.

Pozwem z dnia 29 grudnia 2010 r. powódka W. M. domagała się zapłaty dalszego odszkodowania w kwocie 1.313,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.11.2010 r. z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia Sądu Okręgowego we W. z dnia 29.09.2010 r., sygn. akt II Cz 1261/10.

Pozwany Skarb Państwa - Sąd Okręgowy we W. reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa - wniósł o oddalenie powództwa w całości wraz z zasądzeniem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem dnia 13 października 2011 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił powództwo oraz zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe orzeczenie oparte zostało o następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 4.12.2008 r. Sąd Okręgowy we W. sygn. akt I C 109/06 zasądził od Gminy W. na rzecz W. M. kwotę 67.000,00 zł wraz z odsetkami od dnia 10.09.2002 r. Na skutek apelacji powódki Sąd Apelacyjny we W.w dniu 27.08.2010 r. zmienił wyrok w ten sposób, że datę płatności odsetek od zasądzonej kwoty określił na dzień 1.06.2009 r. oraz zasądził dodatkowo na rzecz powódki kwotę 53.000 zł wraz z odsetkami od 1.08.2008 r. Wyrokowi Sądu Okręgowego z dnia 4.12.2008 r. i Sądu Apelacyjnego z dnia 27.08.2010 r. nadano klauzulę wykonalności w dniu 14.01.2010 r.

Gmina W. kontaktowała się kilkakrotnie z W. M. w celu umożliwienia spełnienia zasądzonych powyższymi wyrokami świadczenia. Pisma Gminy W. pozostawały bez odpowiedzi, zaś w dniu 29.01.2009 r. powódka W. M. zapowiedziała, że przedmiotową sprawę skieruje do postępowania egzekucyjnego.

Gmina W. wystąpiła do Sądu Rejonowego o zezwolenie na złożenie zasądzonej na rzecz powódki kwoty do depozytu sądowego, zaś w dniu 29.09.2009 r. dokonała przelewu tej kwoty (tj. 218.376,09 zł) na konto sum depozytowych Sądu Rejonowego (...), o czym zawiadomiła powódkę.

Powódka w dniu 19.01.2010 r. wystąpiła z wnioskiem do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Skargą na czynności komornika dłużnik wniósł o wstrzymanie czynności egzekucyjnych (I Co 110/10) i pozbawienie wykonalności zaskarżonego tytułu wykonawczego i zawieszenie postępowania (I Co 130/10). Postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 4 lutego 2010 r. (I Co 130/10) wniosek Gminy W. o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania został oddalony z uwagi na brak wykazania wygaśnięcia zobowiązania, zaś postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 10 lutego (I Co 110/10) oddalono skargę na czynność komornika polegającą na wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

Po zakończeniu postępowania egzekucyjnego w dniu 25 stycznia 2010 r. komornik sądowy umorzył postępowanie, ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji i obciążył nimi dłużnika- Gminę W..

Dłużnik Gmina W. złożyła skargę (I Co 215/10) na czynności komornika wnosząc o uchylenie postanowienia komornika z dnia 25.01.2010 r. w kwestii obciążenia dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego. Postanowieniem z dnia 24.05.2010 r. Sąd Rejonowy zmienił postanowienie komornika w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego w ten sposób, że kosztami tymi obciążył wierzyciela. W uzasadnieniu wskazał, że dłużnik nie powinien ponosić kosztów jeżeli nie dał podstaw do wszczęcia przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego. Wskazał również, że dłużnik Gmina W. spełniła dobrowolnie świadczenie, zaś brak było woli współdziałania ze strony wierzyciela, stąd koszty niecelowej egzekucji obciążają wierzyciela. Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 5.11.2010 r., II Cz 1261/10 oddalił skargę wierzyciela-powódki W. M. podzielając stanowisko Sądu Rejonowego.

Postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 14.02.2011 r. wniosek dłużnika o złożenie przedmiotu do depozytu sądowego został oddalony z uwagi na spełnienie w trakcie postępowania świadczenia w drodze postępowania egzekucyjnego do rąk uprawnionego wierzyciela.

W dniu 17.11.2010 r. z zasądzonej należności komornik ściągnął z konta powódki kwotę 1.313, 86 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powódki nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy ocenił, że wbrew twierdzeniom powódki postanowienie Sądu Okręgowego oddalające zażalenie i obciążające powódkę kosztami niecelowej egzekucji jest zgodne z prawem, dlatego też uznał, że żądanie zasądzenia odszkodowania jest bezpodstawne. Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd prawidłowo zastosował przepis art. 49 ust. 4

ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191, ze zm.) który stanowi, że w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty uiszcza wierzyciel. Sąd Okręgowy wskazał, że w świetle utrwalonej wykładni niecelowe jest postępowanie, gdy dłużnik nie dał powodu do wszczęcia postępowania, przede wszystkim w sytuacji gdy dobrowolnie spełnił bądź wykazał gotowość spełnienia nałożonego tytułem wykonawczego obowiązku. Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu analizy akt niniejszej sprawy jak i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie VI Nc 15/10 przyjął, że Sąd w swoim postanowieniu słusznie obciążył powódkę kosztami postępowania egzekucyjnego bowiem wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie był konieczny do uzyskania zasądzanego świadczenia. Zdaniem Sądu I instancji Sąd Okręgowy prawidłowo w swoim postanowieniu uznał, że dłużnik nie dał powodu do przymusowego egzekwowania świadczenia, wobec czego zmienił postanowienie komornika i kosztami obciążył wierzyciela, zgodnie z uchwałą 7 sędziów SN z 27.11.1986 r., III CZP 40/86.

W konsekwencji Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska powódki wskazującej na niezgodność z prawem orzeczenia Sądu Okręgowego z dnia 29.09.2010 r. i należnego z tego tytułu odszkodowania. Powołując się na wyrok SN z dnia 02.09.2009 r. (V CNP 9/09, LEX nr 577858) Sąd zauważył, że niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424 (1) § 1 k.p.c. w związku z art. 417 § 1 i 417(1) § 2 k.c. musi polegać na oczywistej i rażącej obrazie prawa, niebudzącej żadnych wątpliwości. Wskazał także, że w ramach tej skargi nie może być podważany przewidziany w procedurze cywilnej zakres swobody orzeczniczej, w ramach przyjętych standardów.

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie II sentencji wyroku zostało wydane w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. w zw. z §6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Od powyższego wyroku apelację wywiodła powódka, która orzeczeniu Sądu Okręgowego zarzuciła naruszenie przepisów procesowych polegające na ich niezastosowaniu lub działaniu sprzecznym z ich treścią oraz błędne ustalenia faktyczne, które są konsekwencją wadliwej oceny materiału dowodowego, a w szczególności naruszenie: art. 454 § 1 k.c., art. 462 § 1 k.c., art. 463 k.c. przez pominięcie, uchwały Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z 27 listopada 1986 r. III CZP 40/86 przez wadliwe zastosowanie, art. 354 § 1 k.c. przez pominięcie, art. 354 § 2 k.c. przez wadliwe zastosowanie, art. 770 kpc przez wadliwe zastosowanie, art. 767 (705) § 4 kpc przez wadliwe zastosowanie, art. 767³ kpc przez pominięcie, art. 365 § 1 kpc przez wadliwe zastosowanie oraz art. 77 i art. 8 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez pominięcie. W uzupełnieniu apelacji zarzuciła dodatkowo naruszenie art. 316 k.p.c. przez pominięcie.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy oraz obciążenia pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego, a ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem obciążenia pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego. Wniosła także o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych oraz o dopuszczenie szeregu dowodów (k. 102). Apelująca wskazała, że potrzeba powołania się na ww. dowody wynika po wydaniu zaskarżonego wyroku.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie zawartych w apelacji wniosków dowodowych, oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz Skarbu Państwa- Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe oraz zastosował właściwe przepisy prawa, które przytoczył i przeanalizował w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Sąd Apelacyjny przychylił się do ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji oraz dokonanej wykładni przepisów.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do oceny zasadności roszczenia powódki opartego na podstawie art. 417 § 1 i 417¹ § 2 k.c., dochodzonego z tytułu odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 29.09.2010 r., sygn. akt II Cz 1261/10. Jak już wskazał prawidłowo Sąd Okręgowy, niezgodność z prawem, powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku wyrokowi sądu można przypisać cechy bezprawności. Zatem, jeżeli sąd nie wykracza poza obszar przyznanej mu swobody, nie pozostaje w kolizji z własnym sumieniem oraz prawidłowo dobiera standardy orzecznicze, to działa w ramach porządku prawnego nawet wtedy, gdy wydany wyrok można ocenić jako obiektywnie niezgodny z prawem. Przyjęcie odmiennego zapatrywania stwarzałoby zagrożenie dla takich wartości jak stabilność obrotu prawnego, swoboda sądu w ocenie materiału dowodowego i stosowaniu prawa.

Sąd Apelacyjny zgadza się z oceną Sądu Okręgowego, iż kwestionowane przez powódkę orzeczenie Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 29.09.2010 r., sygn. akt II Cz 1261/10, w przedmiocie oddalenia zażalenia W. M. na postanowienie ustalające koszty postępowania egzekucyjnego w ten sposób, że kosztami tymi obciążono wierzyciela; wbrew twierdzeniom apelującej nie narusza w sposób oczywisty i rażący przepisów art. 770 kpc, art. 767 § 4 k.p.c. oraz art. 767³ k.p.c. Co więcej, analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nasuwa jednoznaczny wniosek, iż kwestionowane przez powódkę orzeczenia, w tym postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 5.11.2010 r., II Cz 1261/10, z uwagi na niecelowe wszczęcie egzekucji przez wierzyciela - powódkę w niniejszej sprawie, były prawidłowe i uzasadnione. Wbrew stanowisku apelującej, która celowość egzekucji łączy wyłącznie z zaspokojeniem żądania wierzyciela, sąd rozpoznający skargę wniesioną przez dłużnika w trybie art. 767 k.p.c. może ocenić zasadność obciążenia dłużnika kosztami egzekucji. Jeżeli zaś uzna, że dłużnik nie dał powodu do przymusowego egzekwowania świadczenia, zmieni postanowienie komornika i obciąży kosztami wierzyciela. Zgodnie bowiem z art. 770 k.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi jedynie koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji.

Podstawą rozstrzygnięcia kwestionowanego przez powódkę orzeczenia było właśnie nie budzące wątpliwości ustalenie, że wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego złożony przez W. M. w dniu 19 stycznia 2010 r. nie był konieczny dla uzyskania przez wierzycielkę zasądzonego świadczenia. Sąd Apelacyjny jednocześnie wskazuje, że dla ustalenia celowości czy niecelowości wszczętej egzekucji nie ma żadnego znaczenia postanowienie Sądu Rejonowego (...) z dnia 14 lutego 2011 r., sygn. akt VI Ns 15/10 oddalające wniosek dłużnika o zezwolenie na złożenie do depozytu sadowego z powodu spełnienia świadczenia w trakcie trwania postępowania egzekucyjnego wszczętego przez powódkę.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że chybione są zarzuty apelacji zmierzające do wykazania twierdzenia powódki o niezgodności z prawem orzeczenia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 29.09.2010 r., sygn. akt II Cz 1261/10.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

mw